

Cúria Fumada (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* II, 432).

El cognom apareix amb el canvi de *Ri-* en *Re-* (com en els noms de la primera sèrie, supra), o mal grafiat *Ra-*. 1785: «Marieta --- d'apellido Bosc, y antes Ramentul» (Maldà, *C. de Sastre* I, 145); 1902: B. Raméntol, autor d'una poesia p. p. *Panadès Nou* (16-III-1922). *AlcM*, deixant-lo viciosament sense accent, troba el cognom *Ramentol* a 6 pobles del Maresme i del Vallès, i amb *Re-* a Tiana. I ja en trobem un cas, en Jacme *Rementol* en un doc. de 1354, patró de nau (Bofarull, *Marina Catalana*, 77).

Les formes antigues que n'he documentat en *-til* i en *-tul*, acaben de revelar que la terminació sempre ha estat àtona. I és clar que el canvi de *ILI* en *ol* és el normal fonèticament (*frèvol* FLEBILIS, *núvol* NUBILUS etcètera).

ETIM. El 2n. membre del compost pot ser *a*) un NP, que és versemblant que sigui germ. com ho solen ser els de tals compostos en el N. del Principat. Però són dubtosos els enllaços que li albirem: no crec que puguem postular un *MENTILA a base d'un poc freqüent *Menzilo* fem. (S. IX, *Mon. G. Hi.* II, 302; Först., 1113), perquè no sembla que aquesta *z* vingui de *-r* (per la mutació consonàntica de l'alt-alemany), sinó *z* hipocorística, com en l'affi freqüent *Menzio*, *Manzo* (d'on els NLL cat. *Quermançó*, *Mansolí*). Un MITOLA és ben antic (S. II, en Paulus Diaconus: Först., 1122), però caldria admetre *n* propagativa de la nasal; millor amb aquesta condició una variant de *Mahtbildis*, que és nom freqüentíssim en totes les èpoques i dialectes, i si admetem l'accentuació germ. en la inicial, fóra en rigor acceptable, puix que ja es troba *Mebtil(t)* sovint des del S. VIII. El que animaria una mica a llançar-se per via tan extraordinària en les condicions insòlites d'accentuació i propagació nasal, és la terminació *il* de les mencions de 961 i 965 (que diuen són en perg. originals...).

b) Doncs, potser postular un derivat del ll. MINGĒRE 'pixar', que suposàrem RIVUS *MINCTULUS 'riu pixador, degotís, remintolador', car de fet el verb *remintolar* 'degotar', fou usat pel mateix Verdager quan era a La Gleva (*DECat* VII, 234a17-27). Cf. *Riu-Pix* de Riells, canviat en *Ri-piaix*. Ens deixen un poc indecisos la discrepància en el tractament de *-INCT-* (*int* en *remintolar*, *-ent-* en *Riméntol*), i sobretot aqueixa i postònica de les mencions del S. IX; però aquestes podrien ser «ultra-llatinitzades». Ben mirat, una base *MINCTILIS també és ben concebible des del punt de vista llatí (cf. *reptilis*, *ductilis*, *volaetilis*, *dapsilis* etc.); i la divergència *int/-ent* es pot justificar tenint en compte que en *Riméntol* és un grup accentuat, i en *remintolar*, àtona.

Tot amb tot la hipòtesi *b*) és menys aventurada i és molt versemblant pels fets geogràfics.

x) RIMONELL, antic riu del Vallès occidental, en el vast terme antic de Terrassa. 995: «in loco u. d. rio Mulnelo» (BABL II, 394); 896: «ad Remuninello --- ad ipso Remunonello» (id., 387); 1004: «rio Munel» i 1005: «rio Mulnelo» (ib., 398); 1022: «termine q.

d. Molnel» (403); 1028: «in rii Mulnelli» (bis) (405); 1034: «in rio de Rio Mulnel» (487); 1052: «in parrochia Sti. Quirici in loco vocato rio Mulnel» (499). Era a l'O. o SO. de St. Llorenç del Munt: 1114: «Rimulnel --- Or. in alaudio de S. Laur. de Monte --- de Mer, in torrente de Rimunel qui discurrit ---» (*Cart.* St. Cugat III, p. 27); 1173: «Arnalli de Remulnello» (*Cart.* id. III, 246).

Com que en quasi totes les cites es tracta d'un riu i no de l'alou (que n'havia pres nom), no serà 'riu d'un molí petit' sinó RIVUS MOLINARIUS 'riu dels molins, riu moliner' (cf. supra *Remolins*), que en la fase *riomolneiru* dissimilaria la 2a. *r* en *l*, fent-ne així *remolneil*, *-nel*.

Nom que es repetí en el Conflent: *Remojiuello*, a. 887, err. per *Remunello* que Ponsich (*Top.*, 130) creu identificable amb un «vallón et terroir de Ramonalls» entre Toès i Albaret (seria err. per *-nells?*).

ω) RISSEC, *Sant Pau de ~*, te. Sabadell (mapa Almera-Brossa a 100.000; i IGC ermita).

MENCIONS. 1041: *Rivo Sicco* (*Cart.* St. Cugat II, 217); 1063: *Risec* (ib., 293); 1104: «in te. Castri Barberani, sive Arraone, ad lo. q. d. Rivos siccus» (ib. II, 444); 1111: «S. Pauli de Rivo Sicco» (ib. III, 18); 1225: *Sti. P. de Rivosicco* (BABL I, 284); 1359: St. Pau de *Risech* (*CoDoACA* XII, 15). El nom li ve del riu Sec, que travessa el seu terme i el de Cerdanyola (Mimó, *Masies de Cerdanyola*, p. 16). Un homònim al Baix Empordà: *Rissec*, te. St. Sadurn de l'Heura (*CoDoACA* XII, 106).

α') RIQUERNA, prop de Cabdella (oït allí 1938): potser de LABES QUADERNA 'la quarta allau o barranquet', d'on *coerna* > *cuerna*, substituïnt després LABES per *Ri(u)*.

β') EL RINER, V. *Riner* (art. a part). *Rimosoll*, V. *Mosoll*.

Hi ha alguns casos en què *Riu-* es reduí a *riu-*:

γ') *Russinyol*, riu et que baixa del S. a St. Miquel del Fai, de la casa dels *Cabanyals*, i de cap a *Barnils*: és un afl. esq. del r. Tenes (oït *el r̄usinyól* allí 1923). És clar que no és *rossinyol*, nom del moixó refilaira, sinó < *riu Sunyol* d'un NP, com en *Revardit*, supra del NP germ. SUNIWULF. En realitat hi hagué metàtesi *risunól* > *rusinyól*.

Duplicat: *lo rosinól*, trajecte del curs del riu Ebre, amb pedret i fort pendent entre el Coll de Sans i el Coll de la Pilar, oït Casac. 1924, als llauters de Mequinensa que el duïen riu avall, abans de Faió.

Veg. també *Romadriu* i cf. *Madriu*. *Runer* a Andorra, var. de *Riu-ner* = *riu negre* (E.T.C. II, 18.4f. *Ruvillec*, compost amb *Villec* (veg. aquest article).

REAL

Noms on pot o deu ser modificació de l'àrab *rahal* que ha donat normalment el nostre *rafal* (supra). Veg.